

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2020 m. kovo 17 d.

Auditoriai tiria ES kovą su dezinformacija

Europos Audito Rūmai (EAR) pradėjo vykdyti auditą, kad išnagrinėtų Sąjungos pastangas kovoti su patikrinamai melagingos ar klaidinančios informacijos, kuri gali padaryti žalos visuomenei, skleidimu siekiant ekonominės naudos arba tyčia apgauti visuomenę. Auditoriai įvertins ES kovos su dezinformacija veiksmų plano svarbą, iki šiol pasiektus rezultatus bei atskaitomybės pagrindą. Nagrinėjimas apima Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) Strateginės komunikacijos darbo grupių gebėjimą kovoti su dezinformacija, skubaus įspėjimo sistemos sukūrimą, interneto platformų ir kitų įstaigų pasirašytą praktikos kodeksą, taip pat projektus ir ES iniciatyvas, kuriais siekiama didinti informuotumą ir visuomenės atsparumą.

Atsiradus internetui, socialinei žiniasklaidai ir naujoms skaitmeninėms technologijoms, iš esmės pasikeitė žmonių informavimo ir komunikacijos būdai. Tuo pat metu tai taip pat lėmė vis daugėjančias problemas, pavyzdžiui, neteisėtą prieigą prie duomenų ir jų naudojimą, taip pat spartų klaidinančio turinio plėtimą. Tokie opūs klausimai kaip migracija, klimato kaita ir sveikatos klausimai dažnai naudojami siekiant poliarizuoti visuomenę.

„Bet kokie mėginimai piktavališkai ir tyčia pakenkti viešajai nuomonei ir ja manipuluoti gali kelti didelę grėsmę pačiai Sąjungai, – sakė auditui vadovavęs EAR narys Baudilio Tomé Muguruza. – ES piliečiai turi žinoti, ar ES kovos su dezinformacija veiksmų planas yra veiksmingas.“

Kovojant su dezinformacija reikia rasti tinkamą pusiausvyrą tarp, viena vertus, demokratijos apsaugos ES ir, kita vertus, pagrindinių teisių į žodžio laisvę ir žiniasklaidos pliuralizmą išsaugojimo. Pasak EIVT, Rusijos dezinformacija kelia didžiausią grėsmę ES, tačiau kitos trečiosios šalys taip pat pradėjo taikyti panašias strategijas.

2015 m. buvo įsteigta Strateginės komunikacijos Rytų kaimynystės šalyse darbo grupė, siekiant reaguoti į Rusijos vykdomas dezinformacijos kampanijas. Iki 2017 m. birželio mėn. EIVT buvo įsteigusi dvi papildomas darbo grupes: Vakarų Balkanų darbo grupę šiam regionui ir Artimųjų Rytų, Šiaurės Afrikos ir Persijos įlankos regiono šalių pietinę darbo grupę. 2018 m. rugsėjo mėn. paskelbtas Praktikos kodeksas – savanoriškas interneto platformų ir reklamos sektoriaus savireguliacijos įsipareigojimų rinkinys, kuriuo siekiama didinti politinės reklamos skaidrumą, gerinti netikrų paskyrų uždarymą ir panaikinti finansines paskatas skleisti dezinformaciją.

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų preliminarios audito apžvalgos pagrindines mintis.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

2019 m. kovo mėn. Komisija ir Sąjungos vyriausiasis įgaliojantis užsienio reikalams ir saugumo politikai, bendradarbiaudami su valstybėmis narėmis, sukūrė skubaus įspėjimo sistemą, skirtą visų kovos su dezinformacija subjektų bendradarbiavimui ir veiklos koordinavimui stiprinti.

ES veiksmų plane taip pat numatyta užtikrinti Europos Parlamento rinkimų saugumą, remti daugiadalykius nepriklausomus faktų tikrintojus ir tyrėjus, kartu skatinant žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą. Tai – valstybių narių ir ES institucijų sutelkimo, kad būtų stiprinami pajėgumai ir užkardomai kovojama su dezinformacija, planas. Valstybės narės paragino jį reguliariai peržiūrėti ir atnaujinti.

Pastabos leidėjams

Auditoriai šiandien paskelbė preliminarią audito apžvalgą dėl ES dezinformacijos veiksmų plano. Visą preliminarią audito apžvalgą anglų kalba rasite www.eca.europa.eu.

Preliminariose audito apžvalgose pateikiama informacija apie vykdomą audito užduotį. Šios apžvalgos yra informacijos šaltinis besidomintiems audituojama politika arba audituojamomis programomis.

Audito ataskaita bus paskelbta 2021 m. EAR anksčiau [apžvelgė](#) veiksmingos ES kibernetinio saugumo politikos iššūkius.

Kontaktai spaudai:

Damijan Fišer – E. paštas: damijan.fiser@eca.europa.eu Tel. (+352) 4398 45 510 / Mob. tel. (+352) 621 552 224